

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SVEIKATOS SAUGOJIMO KOMPETENCIJOS UGDYMAS(SI) LAUKO APLINKOJE

Lina Kazielienė

Kauno r. Kačerginės mokykla - daugiafunkcinis centras

Nijolė Meškelienė (vadovė)

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas:

Pramonės pr. 20, LT-50468 Kaunas

E. puslapis:

www.kaunokolegija.lt

E. paštas:

nijole.meskeliene@go.kauko.lt

Telefono nr.:

+370 600 23976

Tyrimų kryptis (-ys): S 007 Edukologija, M01 Pedagogika

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos saugojimo kompetencijos ugdymo(si) galimybes lauko aplinkoje.

Reikšminiai žodžiai: sveikata, sveikatos kompetencija, sveikatos ugdymas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, apklausos duomenų kokybinė analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Vaiko ikimokyklinio amžiaus laikotarpis yra labai svarbus tarpsnis sveikatos saugojimo kompetencijos ugdymui(si). Kad vaikas augtų sveikas, ugdymosi procese turi įgyti gebėjimų, žinių ir supratimo fizinio aktyvumo ir kasdieninio gyvenimo, savireguliacijos ir savikontrolės srityse. Sveikatos ugdymui daug įtakos turi pedagogų sveikatos raštingumas, kuris apima, žinias, motyvaciją ir gebėjimus šioje srityje bei bendradarbiavimas su tėvais, ugdant vaikų sveikatos saugojimo kompetenciją. Ugdomoji veikla lauko aplinkoje gali būti naudojama ne tik kaip tyrinėjimo, eksperimentavimo, bet kartu gali būti ir sveikatos saugojimo kompetencijos ugdymo erdvė. Pedagogų nuomone svarbu ugdyti vaiko sveikatos saugojimo kompetenciją ikimokykliniame amžiuje, nes šiame amžiuje formuojasi pagrindiniai fizinio aktyvumo, kasdieninio gyvenimo, savivokos ir savikontrolės įgūdžiai, kurių pririks tolimesniame gyvenime. Nors informantai teigė, jog lauko grupė turi geras sąlygas vaikų sveikatos saugojimo kompetencijos ugdymui, tačiau kai kurie išvelgė, jog bendradarbiavimas tarp įstaigoje dirbančių specialistų nėra pakankamas, daugelis pedagogų išreiškė, jog lauko aplinkoje daugiau plėtojamas vaikų fizinis aktyvumas ir kasdieniniai gyvenimo įgūdžius, kiek mažiau dėmesio skiriama savivokos ir savireguliacijos įgūdžių plėtojimui. Apklausos metu pastebėta, kad pedagogai ugdydami vaiko vidinę kontrolę daugiausiai dėmesio skiria pokalbiams ir aiškinimui, tačiau niekas nepaminėjo, kaip mokintis valdyti emocijas, naudojant tam žaidimus, įvairias veiklas. Pedagogai taip pat paminėjo, jog galėtų būti daugiau mokymų apie vaikų sveikatos ugdymą pritaikytą lauko pedagogikoje. Informantų nuomone, kad lauko aplinkoje būtų efektyvesnis vaikų sveikatos saugojimo kompetencijos ugdymas, reiktų stiprinti ryšį tarp tėvų ir pedagogų, įtraukiant tėvus į projektus, dalintis gerąja patirtimi.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Sparčiai besikeičiančioje ir dinamiškoje aplinkoje, siekiant gyvenimo visavertiškumo yra svarbu išmokti sveikai ir saugiai gyventi. Šiuos gebėjimus reikia pradėti ugdyti ankstyvoje vaikystėje. Lietuvoje vis populiarėja inovatyvi praktika darželiuose, kai ugdomoji veikla perkeliama į lauko aplinką tiek darželio tiek už darželio ribų ir ugdymas vyksta po atviru dangumi dar kitaip vadinamas ugdymu be sienų, kur lauko aplinka naudojama ne tik kaip tyrinėjimo, eksperimentavimo, bet kartu ir sveikatos stiprinimo bei sveikatos saugojimo kompetencijos ugdymo(si) erdvė.